

גרישא פייגין:

„אני יושב - אך

ה פעם היה הקורבן גרישא פייגין (43), מי שעלייתו לארץ מברית-המורעות, לפני שנה בדיוק, סימלה את המאבק למען עליית יהודי רוסיה.

קשה כבר היום לזכור זאת, אבל אז היה זה חג. עליית יהודי אחד מריגה עדיין היתה שווה כותרות בעמודים הראשונים. פסטיבל גרישא פייגין - חגיגות קבלת הפנים שנערכו לכבודו. לא היו כל-כך אישיות בשבילו, אלא עובר מה שהוא ייצג.

זה היה בסך הכל לפני שנה, לפני שהחל חג העלייה שהגיע לשיאו בגל הבדיחות, המשקף במדינה הנאת יותר מכל סקר דעת-קהל את התחושה הכללית של העם (שני עולים חדשים מרוסיה פוגשים זה את זה, נו, הסתדרת כבר? שואל האחד את תברו, לא? משיב העולה השני, אני עוד עובר!).

ואם נזכר עתה העם בישראל בגרישא פייגין, מי שמעלליו בצבא האדום במלחמת העולם השנייה נקראו לפני שנה בנשימה עצורה, היה זה רק מפני שהוא עמד בשבועות האחרונים במרכז של גל שמעות שהקיף את המדינה (גלי השמור עות, כמו גלי הבדיחות, גם הם באים במחזורים), לפיו נתפס גרישא כמרגל סובייטי ויושב בבית-כלא.

„יושב - בטח שאני יושב!“ אמר השבוע גרישא פייגין בחיוך רחב, לבני וכנה, שאין בו אפילו שמץ של טינה. „אני יושב טוב מאוד, אבל לא בבית הסוהר!“

הפסטיבל

הגיע לקיצו

פ פטיבל גרישא פייגין נמשך מיספר חודשים. עוד בחודש יוני הן אחרון ערך גרישא מסע פומבי בצרפת, כאורח הקהילות היהודיות שם, השתתף בעצרות למען העלייה מרוסיה. כפעם הן אחרונה שהעיתונות והציבור התעניינו בו גורלו היה זה כאשר ערך לפני חודשים מיספר את טכס נשואיו עם צעירה שהכיר בישראל, יפה רייך, עיתונאית וציירת. מאז זרמו כל-כך הרבה עולים בנתיב העלייה מווינה ללוד, ששמו של גרישא יכול היה לעורר רק התבדחויות ציניות. (הוא האשם! הוא התחיל עם זה!). ריח הדבש של גרישא פייגין - שהוא עד היום העולה המפורסם ביותר שעלה מברית-המועצות - עם מדינת-ישראל.

יום. הגיעו לקיצם מסעי ההרצאות על פני הארץ, מטעם ההסתדרות, שהפכו למקצוע בתעסוקה מלאה. בא הסוף גם לקבלות-הפנים, למסיבות, לוויכוח המפלגתי למי הוא שייך, לראיונות בעיתונים. גרישא, שהתחנך בארץ גוסט, קיבל שיכון של שני חדרים ברמת-הנשיא בבתיים. הוא משלם שכר-דירה של 70 ל"י לחודש. בשנה השנייה ישלם יותר. בשלישית עוד יותר. הוא יוכל לרכוש את הדירה בתשלומים, אם ירצה. עם שאר הוצאות ההחזקה עולה לו הדיור כ-150 ל"י בחודש. רהיטים כמעט ואין בה, מלבד מיטות הסיכנות, שעבורן הוא צריך לשלם, וכמה חפצים חיוניים שהביאה אשתו עם הנשור אין. הוא יכול, כמובן, כמו כל עולה חדש אחר לקבל הלוואות לרכישת רהיטים. בינתיים הוא אינו רוצה להסתבך בחובות.

מחודש ינואר האחרון קיבל גרישא גם עבודה קבועה - באגף כוח האדם של סוגל בונה, כמי שאחראי לקליטתם של עולים חדשים בין פועלי הבניין. תתפלא-או, אומר גרישא, אבל יש כבר אפילו פועלי בניין מרוסיה. לא הרבה - אבל יש גם כאלה. הוא אינו יודע עדיין בדיוק את אופי עבודתו, אבל העיקר שהוא עובד.

ביורוקרטיה פרובינציאלית

ג רישא מודע אל התגובה שמעוררת כיום העלייה מרוסיה אצל הישראלי המצוי, יש לו הסבר גם לכך: „בישראל קיימות כיום בעיות חברתיות. מקשרים בעיות אלה עם העלייה מרוסיה. כתוצאה מכך מרגישים העולים לא שינאה מצד הוותיקים, אלא קינאה ומרידות. אבל הבעיה אינה רק בעייה של דיור. היא הרבה יותר רחבה. הבעייה החברתית בישראל היא בעייה של פער בחינוך, בתרבות ועוד. העלייה מרוסיה יכולה דווקא לתרום לפתרון בעיות אלה.“ יש לגרישא עוד כמה טענות. אותן הוא משמיע בזהירות. „אני לא רוצה לבקר את

צים בישראל. אבל הם פוגשים כאן המון ביורוקרטיה ברמה פרובינציאלית. לא ממלכתית. ביורוקרטיה של אנשים קטנים.“

„העולים מרוסיה“ אומר פייגין, בסיגנון המזכיר קצת את פראבדה, „אינם הכתובת להפנות אליה את הטענות על הקשיים החברתיים והכלכליים בישראל. הכתובת היא אלה שהתעשרו!“

שנה אחרי שיצא מרוסיה יש דברים שהוא עדיין מתגעגע אליהם בסתר ליבו: הנקיון הסניטארי ברחובות הערים בברית-המועצות. (אסור שם להשליך סיד גריה ברחוב), או התרבות הרוסית היענופה, שהיא חלק מהי היום-יום בברית-המועצות.

בישראל הוא אוהב את הקיבוצים ואת הצברים, ולא אוהב כל-כך את העיתונות. (יותר מדי שטויות! העיתונאים צריכים לכתוב יותר כשטובת המדינה לנגד עיניהם) ואת המודרניזציה בתרבות ובאמנות.

לעומת זאת, יש לפייגין הסבר משלו לגל השמועות ששם אותו בכלא לגבי תושבי ישראל. „אני סבור שזאת המצאה רוסית.“ אומר גרישא. „עולים חדשים פשוט הביאו את השמועה הזאת מרוסיה, לא בזדון כמובן. בעיתונות הרוסית הרבו להשמיע אותי אחרי עלייתי לישראל. שמעתי שלא מזמן סיפר חבר הוועדה המרכזית של המפלגה הקומוניסטית ברייגה, אחד בשם גאספאריאן, בהרצאה, כי

לא בבית הסוהר!

אחרי עלייתי לארץ הסתכתי כאן בפרישיות כלכליות ונאסרתי. כנראה שעולים מריגה שמעו על כך. הם לא ידעו את המקור וחשבו אולי שהשמועה הגיעה מירושלם. אין לי שום הסבר אחר לזה.“

משרד הקליטה. הם עושים הרבה ואת כל מה שבכוותיהם. אבל קליטה אינה יכולה להיות בעייה של משרד ממשלתי אחד, אלא חייבת להיות בעייה לאומית. או, למשל, „רוב העולים מרוסיה מרוי

נמשך יחסית יותר מאשר לגבי כל עולה. אבל גם הוא הגיע יום אחד לתומו. הסיימו מי האולפן העליונים - מהם נשאר לגרישא אוצר מצומצם של מילים בעברית, המאפשר לו לנהל שיחה של יום-